

Nro. 39.

A' FELS. CSASZÁRNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Majus 14-ik napján
1805-ik elztendőben.

B é c s.

Felleges Aszszonyunk Császárné és Királyné
ő F.ge, e. h. 3-kán, u. m. a' Kereszt-feltaláltatásá-
nak innepe napján, mint a' Fő Nemes aszszonyi
csillag-keresztes Rend' leg főbb pártfogó Aszszo-
nya, húszonhat fő születésű Aszszonyságokat, 's
ezek között az felsőbb rangú Magyar Familiák-
ból is a' következendőket, méltóztatott a' neve-
zett Rendbe fel venni, u. m: —

Méltóságos Medgyesi Somogyiné Aszszony ő
Nagylágát, a' Status és Conferencz-Tanátsos Ur ő
N. ga Hitvesét, született Gróf Radványi Györi Kristina
Kisaszszonyt — Gróf Berchtoldné, szül. Huszár Má-

ria Kisalfszonyt — Gr. Hadikné szül. Gammér-
schwangi Raszler Maria Kisalfszonyt — Gr. Szer-
dahelyiné szül. Báró Hunyadi Anna Kisalfszonyt
— Gr. Almásyné szül. Gróf Keglevich Kis Alf-
szonyt, és Gr. Apponyiné szül. Gr. Zichy Mária
Anna Kisalfszonyt.

Ö Cs. és Cs. Kir. Felsője, Alsó Auszriai Or-
száglószéki Tanácsos és az egészség' állapotját ille-
tő dolgokban való Referendarius Ferro Jó se f
urat, azon érdemeire nézve való tekintetből, a' mel-
lyeket számos esztendő alatt, különösen a' köz-
házonra tzelezó intézeteknek előmozdítása, 's a'
szenvedő embereknek javokra szolgáló találmányai
által szerzett, örökös tartományaiban való Nemesi
és Ritteri méltósággal méltoztatott kegyelmesen
megjutalmaztatni.

Az Auszriai Cs. és Cs. Királyi fegyveres se-
regeknél mostanság történt változások ezek: —

M e g h a l t a k : Inspruckban, Brigad. és Gen.
Májor W a c h e n b u r g i C z e b r o, és penzió-
lévő Gen. Major Báró E b e n f e l d i V o h a r e l-
liurak.

E l ő - m o z d i t t a t t a k : Eddig vólt Nap-
nyúgoti Gallitziai Komendans Fegyvertármester Gr.
K a u n i t z, Morvai és Sléziai Komandirozóvá
neveztetetett. — Továbbá: Oberstlieutenant K n e-
s e v i c s György ur a' második Oláh Regtől
az első Székely Reg.hez Oberstnek; Májor R o-
s c h e r B o n a v e n t u r a ur a' második Székely
Regimenttől a' második Oláh Regimenthez Oberst-
lieutenántnak; a' második Székely Reg.nél lévő
Kapitány B e c z m a n n M á t y á s Ur, ugyan
ezen Reg.nél Májornak; a' Rozenberg könnyű lo-

vas Reg.nél lévő Kapitány Altvater János Ur, ugyan ennél Majornak nevezettek.

Penzióra botsáttatott a' Péterváradí Reg.től Kapitány Barach Pál ur Májori rangal; penzión lévő volt Oberstlieutenánt Borbély Urnak pedig Obersteri rang — hasonlóképpen penzión lévő Májor O-Verdam Urnak Oberstlieutenanti rang adatott.

Bétsben egy olyan bűnös ifiura olvaflák fél tegnap az Itélőszék' háza előtt a' halálos sentenziát, a' ki még csak 29 esztendőt élt; hanem, már nyoltz esztendőskorában lopott. Halálát azon utolsó tette által okozta a' gonosz fiú, hogy egy aszszonyemberhez, kivel az előtt esméretségben élt volt, bé menvén, azt egy késsel megölte, 's azután nyakba való gyöngyitől, és pénzitől megfosztotta. Holnapután fogja érdemelt jutalmát az akasztófán elvenni. Apja, anyja életben vannak, 's Bétsben hajport és pomádét áruló polgárok.

Magyar Ország.

Fiuméből, Apr. 28-ikán. A' mit az egész Magyar Littoralénak, 's főképen ezen szabad Tengeri Kereskedő városnak lakossai olly régen, és buzgóan óhajtottak, meg nyerték azt végre a' Felséges Fejedelemnek hiv jóbbagyai szerentséjekre, 's javokra atyai módon gondoskodó kegyelmétől abban, hogy ő Fellege nékiek az ide való Királyi Kormányzéknek eddig volt ideig való Elölülőjének, Méltóságos Klobusiczi Klobusiczky Jóséf Urnak személyében már most valóságos Kormányozót, vagy is Gubernátort rendelvén, forsokat egy olly a' Hazában különös érdemeire nézve dicséretesen esméretes derék férjfiuinak bölts gondvi-

felésére bizni méltóztatott, a' kinek ritka elmebé-
li tehetségeit, Felséges gondolkozása módját, ne-
mes szivüségét, 's a' köz jó eránt való hathatós
buzgóágát, és annak gyarapításában fáradhatat-
lan törekedését, szinte a' polgári pályafutásának
elejétől fogva tökéletesen esmérvén, 's most ujon-
nan négy esztendőknék elfolyta alatt tapasztalván,
ez után boldogságok előmozdítása eránt annyival
nyugodtabb szivvel lehetnek, 's szenvedett sok in-
ségek után a' kellemetesebb jövendőnek felderü-
lését bizodalmasan várhatják.

Ki is nyilatkoztatták valóban ezen városnak
jó lakosai mind Felséges Fejedelmeknek ezen ke-
gyes Rendelése, 's atyai szorgoskodásáért tartozó
hivséges háládatosságokat, mind pedig új Guberna-
torokhoz vonzó igaz hajlandóságokat, 's benne
helyheztetett tökéletes bizodalombokat, különösen
azon alkalmatossággal, midön ez, a' folyó Apri-
lis hónapnak 21-ik napján, Felséges Urunknak ke-
gyelmes Rendeléséből, fel óldoztatván a' mostani
környülállásokra való nézve a' Gubernátori Hitnek
le-tétele végett a' Felséges Magyar Udvari Kan-
tzellária előtt leendő személyes megjelenéstől, azon
Hivatalbéli Hitet, Méltóságos, 's Fő Tisztelendő
Tzenki Megyebéli Püspök Jessich János Ur ő Nagy-
ságának, mint erre kegyelmes Királyi parantso-
lattel ki rendelt Küldötnek, (Delegatusnak) kezé-
be p r i v a t i v e letette, az után pedig az, ez alatt
a' város palotájában öszvegyült egész Megye' Kép-
mutatóinak (Repræsentansainak) mint már fel es-
küdütt valóságos Gubernator, ugyan azon Méltósá-
gos Püspök Ur által, nyilván, és pompásan bému-
tattatott.

Mind az ide való, mind a' szomszéd helyekből ide gyülekezett számos papi, katonai, és polgári fő rendbéli személyek, a' mellyek között a' szomszéd Császári, és Császári Királyi Trieszti Gubernium' Kormányozója, Lovász Zsigmond Ur ő Excellentiája is számláltatott; nem külömben az itt való Kir. Gubernium, minden hozzátartozandó Osztályaival (Departamentumaival) együtt; az egész Magyar Littoralében fel állítatott egyéb Királyi Tisztségek, közönséges Magistratusok, 's Törvényszékek, úgy a' külfő Hatalmasságok itt lakozó Konsuljai, 's végre a' Fiume, és Buccari szabad városok nemesi, 's polgári Tanátsinak díszesebb tagjai jelenvalának ezen fényes czeremonián.

Meghivattatván a' Megyének gyülekezetébe mind a' fellyebb nevezett Méltóságos Püspök, mind az új már felesküdt Gubernator, egy hozzájuk e' végre kiküldött díszes követség által, és megjelenvén tsak hamar mind a' kettő a' város palotájában, elébb a' M.gos Püspök Ő Nagysága a' Megyének tagjait, és Magistratussait, azután az új Gubernátort köszöntötte, 's egyszersmind, hogy ő Felsőke különös kegyelmébül ezen Tartomány holtszas árvalága után ujjolag valófágos Kormányozót nyert legyen, és hogy annak személyében nyerte legyen ezt vizsza, a' kit érdemeire nézve magának egyenesen óhajtott, ezen tárgyról fontos, és ékes beszédet tartott. Vizzontagolta ezt maga is az új Gubernator hasonló beszédgyével; azután pedig következének több ékes, és buzgó köszöntő beszédek a' Gubernium, a' Városok, és a' Kereskedésre ügyelő Törvényszék (Tribunal Cambio-Mercantile & Consulatus maris) neveikben.

Ezeken által esvén az egész gyülekezet az ide való Káptalan fő templomába által ment, ahol is elébb a' nagy Mife Mélt. és Fő Tisztelen. dű Vegliai Megyebéli Püspök S i n t i c h J á n o s Ur által el szolgáltattván, annak végével a' háláadó Te Deum Laudamus énekeltetett, melly alkalmatossággal a' dob, 's trombita szók mellett két izben az ágyúkból, minden batteriákról, 's itt fekvő tengeri hajokról salve adatott.

Vége lévén az Isteni szolgálatnak is, az öszve gyült Magistratusok elébb a' Mélt. Megyebéli Tzenki Püspököt szállására, azután az új Mélt. Gubernátorjokat a' Gubernialis lakóházába fereggel el kísérték. Melly alkalmatossággal a' fő Strázsa ház előtt kelletvén úgy is el menni, egy Század Cs. és Cs. Kir. Katonaság lobogó zászlójával paradérozván, dob, és sip szó alatt fegyverét az új Kormányozó tiszteletére praesentirozta.

Ugyan ezen napon Fiume várossa a' Fejedelelemhez vonzó háláadatos buzgósága meg bizonyítására önnön költségén az itt őrizeten lévő Cs. és Cs. Kir. számos katonaságnak minden köz embereit fél fél font hussal, és egy itze borral meg ajándékozta; kedves új Gubernátorát pedig este mind a' fényesen ki világosított Játékszinben harsogó dob 's trombita szóval, és hármas öröm kiáltással, 's tapsolással fogadta, mind pedig a' városnak ékes illuminatziójával, és más nap egy szép tüzi mesterséggel meg tisztelte.

Nem alább való módon viszszozta az új Gubernator Ur is ezen személye eránt ki nyilatkoztatott közönséges hajlandóságot, mert mind a' két nap gazdagon meg vendégelte mind idegen,

mind ide való vendégeit, a' midőn is mind a' Felséges Uralkodó háznak szerentséjére, 's boldogságára, mind a' jelenvalóknak egészségekre a' honyi finum borokkal duzzadó öröm poharak a' muzika szereknek bájos zengése, 's az ágyúknak durrogása között fürően üresítettek. Az egész innep-
lést béfejezte végre egy fényes bál, mellyet ugyan-
tsak az új Gubernátor Ur adott az ide való játé-
k szinben, mellyen minden rendből, 's nemből
való jeles Társaság, 's déli ifjúság meg jelent,
egész viradtig vigau mulatozván.

Emlékezetre méltó vólt e' köz vigasságban még az is, hogy Fiume városa éppen ennek az öröm napnak emlékezetére vonta légyen fel leg-
elsőben új tziperes zászlóját a' tenger partyán hely-
heztetett árbotzfájára, mellyet a' régi, már közel
4 századok által tartó, és a' régifégtől felette el-
nyűtt városi zászlója helyett készítettett vala.

(Az ezen alkalmatossággal mondott, és szer-
zett Beszédek, és külömbféle versek között, azok
a' mellyek az Erdemes Magyar Publicummal va-
ló közlésre hozzánk küldettek, egy Tóldalékban fog-
juk kiadódni.)

Frantzia Ország.

A' Parisi Moniteur minekelötte még a' Tou-
loni hajós sereg' kivezéséről valami hivatal szerént
való tudósítást kiadott volna, a' következő, A-
pril. 10-kén költ, Pa l e r m ó i levelet hirdette-
ki: —

„Az Az Admirális Nelson vezérlése alatt lé-
vő hajós sereg tegnap a' mi szomszédágunkban
megjelenvén, egy kised hajón egy tisztet szállí-
tott ki hozzánk éjféltájban, a' ki A k t o n vólt Mi-

nistert felköltötte. Ma az a' hír terjedett-el itt, hogy a' Touloni hajós sereg kivezett volna, és hogy Sicilia felé szándékozna, a' mellyre nézve a' Nelson hajós serege, annak felkeresésére jött volna sietve ide. Ma estve felé azt kezdik erőssíteni, hogy a' nevezett Frantzia hajós sereg ismét Egyiptom felé folytatná útját, a' mint effelől sok Palermói kereskedő házak híradó leveleket vettek."

Ugyan tsak ezen Moniteur hirdette-ki egy Korfoui, Martzius első napján indult levélből, ezeket: — „Egy utazó, a' ki Moreának partjáról Coronból Czephaloniába érkezett, beszéltette, hogy a' Touloni hajós sereget Coronhoz nem meglátták volna Febr. 9 kén: 's hogy a' Nelson hajós serege Febr. 18-kán Czephaloniánál magát megmútatván, az itt lévő Anglus Agenstől, a' felől tudakozodott volna, hogy a' Fr. hajós sereg merre felé vette útját? &c."

A' Császár' utazásáról így ír a' Moniteur:

„Turin, April. 24-kén. Tegnap értésünkre esett, hogy ő Cs. F.gek a' Stupinigi kastélyból, a' hol nyúgvó napokat tartottak, ma befognának ide jöni. Ezen hírre egészen felbuzdult bennünk az öröm. Ma délutáni két órakor megszollaltak az ágyuk, jelentvén, hogy ő F.gek a' nevezett kastélyból a' város felé már megindultak volna. A' véghetetlen sokaság egy órányi meglátszásokra ment ő F.gek eleibe, a' kik 3 óra tájban elérkezvén, a' leg hathatósabb éljen a' Császár! éljen a' Császárné kiáltás, nem vala elég az örvendezők érzékenységeknek kifejezésire. Menou, a' Piemonti fő Adminisztrátor, az ott lévő Olztá-

lyos vezérrel, és a' minden féle nemű előjárók-
nak seregivel egyetemben, annál az igen pompás
győzedelmi kapunál várták ő Fellegeket, a' melly
tiszteletekre vólt félállittatva. Itt meg kínálta a'
Polgármester a' város' kapuja' koltsával a' Csá-
szárt, a' ki azt nálla meghagyván, nagy számú és
gazdak készületű kísérőivel a' városba béindúlt,
Az utzát, a' hol elment és a' házak ablakait, vég-
hetetlen sokaság foglalta el. Szállására érkeztén
a' Császár azonnal lóra ült, 's a' fellegvárnak és
egyéb megnézésre méltó tárgyaknak látogatások-
ra ment. Vízfzárkeztését estvéli 7 órakor ismét
az ágyuk döngése, és a' sokaság' örvendező k-
áltozása, jelentették. Ma estve fényes bált ad a'
város' Tanátsa, a' mellyen való meg jelenéseket
ő F.gek is megigérni méltoztattak.

Pápa ő Sz.ge, éppen ezen szempillantatban
érkezik bé városunkba, és a' Császári kastélynak
egygyik részében leszen szálláson. — Mayland
várossának egy fő személyekből álló számos Kö-
vettsége jelent vala meg ma Stupinigiben, a' mely
az Olasz Országi külső dolgokra ügyelő Minis-
ter Marescalchi ő Exc.ja által vezetett auden-
tziára még elindulások előtt ő F.gekhez.

April. 20-kán a' Gen. Dúrok és több más
fő tisztek társaságokban, előbb a' Montcagliari béli
katonaispotálynak, az után az egy hegyen lévő Su-
perga' templomának megnézegetésekkel töltötte ide-
jét a' Császár. Ez a' templom arról nevezetes,
hogy a' régi Szabaudiai Hertzegek' tsontjaik eb-
ben nyugosznak. — 21-ikben a' Stupinigi mellett
lévő igen szép erdőben vadászattal töltötték Csá-
szár és Császárné ő F.gek a' szép napot. — 22-ik-

ben egész nap audientzidás, és este egész éjfélig társaságos idő töltés (Cercle) volt az udvarnál.

Bonaparte Jeromost, a' ki némely magános tudósítások szerint April. 3-kán Lizbonába érkezett 's onnét 6-ikban útját Páris felé vette, minden órán várjuk Párisba.

Midőn Bonaparte József a' napokban az Antwerpiai közönséges épületeket, 's azok között az ott lévő Lyceumot is meg látogatta, 's eszébe vette volna, hogy az ebben találtató 153 nevendékek, czinn poharakból innának, jelentette, hogy az ő kedve a' volna, hogy ezen túl ezüst poharakból igyanak a' nevendékek. Azonnal rendelés tétetődött 153 ezüst poharak felől.

Párisból, April. 28 dikán. Az ide való Politikusok között leg nagyobb újság most a' Touloni hajós seregnek kivezése. Tökéletesen remélljük, hogy ennek fontos következése fog nem soká a' világnak valamelyik résziben lenni. — Mire tzelezzon a' Moniteur a' feljebb elő fordult Korfoui és Palermói tudósításoknak kihirdetésekkel, midőn már most a' Touloni hajós seregnek Kadixhoz való érkezését bizonyosan tudjuk, gondolni lehet.

Spanyol Ország.

Kadixból, April. 10 dikén. A' Touloni Fr. hajós sereg tegnap este felé igen véletlenül ide érkeztén, a' mi kikötő helyünk előtt lévő öbölben állapodott-meg. All, 11 Linea hajókból, 6 Fregátokból, 4 Korvettákból, és 3 Brigantinákból, mind egygyütt 24 kisebb nagyobb hadi hajókból. A' 11 Linea hajóknak neveik és nagyságok így következnek: Effroyable 110, Dugay-

Trouin 90, Intrepide 80, Fidèle 84, és, Magistrat, la Province, le Vautour, le Sanguinaire, le Hazard, la Conborde, le Cèsar 84 ágyusok. Ugyan ezen öbölben állanak a' kivezésre készen még 3 Fr. hajók, u. m. az Aigle 74, a' Flambeur 24, 's az Argus 16 ágyus. Ezeket is magához fogja már most venni az ide érkezett Touloni hajós sereg. Hogy az itt hasonlóképpen készen álló Spanyol hajós sereg, amazokkal egygyütt és egy tételre fog elevezni, abból hozhatjuk ki, hogy mihegyest a' Touloni hajós sereg ide érkezett, a' Spanyol hajókra azonnal még 2000 emberekből álló fegyvers sereg ült fel. Hova tételoznak mind ezek — Napkeleti Indiába é, vagy Napnyugotiba — Ferrolhoz é, vagy Bresthez, hogy onnét az ezeket bezárva tartó Anglus hajókat elkergetvén, magokat az ott lévő hajós seregekkel egygyefittsék — mindeneknek ezek a' kérdések forognak szájokban: hanem megfelelni senki sem tud.

B a t a y a R e s p u b l i k a.

L e y d á b ó l, April. 29 kén. Ide olyan tudósítások érkeztek, a' mellyek szerént már most bizonyosan tudjuk, hogy a' Touloni hajós sereg, Mártzius' 30-dikán estve a' kikötőhelyből kivezvéen, magát April. 7-dikén Karthagena, 9-dikén pedig Kadix előtt megmútatta. Viszen magával valami 9000 emberekből álló katonasereget is. A' hajós sereget Admirál Villeneuve, a' katonasereget pedig Generál Lauriston, vezéreltik. A' Spanyol hajókon is, a' mellyek magokat Kadixban a' Touloni hajós sereghez tsatolták, 2280 emberekből álló Spanyol katonasereg ül. Mind ezek 10 ikben az elejekbe szabattott tétel felé, a' melly

még eddig leg homályosabb titok, tovább eveztek. — Anglus Admirál Orde, a' ki eddig a' Kadixi kikötőhelyet 13 Linea hajókkal és Fregátok által bészárva tartotta, a' Touloni hajós seregnek megérkezésével azonnal elevezett onnét. Hol van Nelson a' hajós seregivel, telyességgel nem tudhatni: gondolják, hogy az Egyiptomi partokhoz való evezése közben megromladozott hajóit igazgattatja Malthánál. — Ha a' Ferroli hajókkal egygyütt Bresthez talál Villeneuve evezni, itt akkor 61 Linea és 50 Fregát hajókból fog állani a' Frantzia és Spanyol egygyesült tengeri erő. Most még eddig 22 Linea hajókkal tartja Adm. Gardner Brestet bészárva. — Most kezdődik már a' nagyobb tengeri hadakozás.

Török Birodalom.

A' Török határszélekről Május 2-dikán. A' múlt hónap' 29-ikén és 30-ikán a' Szerbiai Insurgenseknek minden Elöljáróik, az ő vezérjeknek Czerny Györgynek kormányozása alatt Ostroniczában öföszegyülekezvén, ott a' Belgrádi Bégnek jelenlétében egy úgy nevezett Kongresszust tartottanak, próbát tévén, hogy valyon nem léphetnének-e a' Törökökkel valamely hasznos és jó békeségre; az alkudozás igen barátságosan folyt a' két Fél között: hanem tsakugyan nem koronáztathatott szerentsés kimenetellel, azért, mivelhogy a' Szerbiaiak most is álhatatosan megmaradtanak azon egyszer fejekbe vett feltétel mellett, hogy ennekutánna Szerviában tsak ők lakjanak, 's a' Törökök onnan mindenestül fogva kitarodjanak.

Azután azt projektálták a' Törökök, hogy tegyenek még egy utolsó próbát, tartsanak még egy tanátskozást, még pedig Belgradban, a' melyre a' Szerviai elsőbb vezérek közül néhányakat a' Török magok név szerént meghívtanak: erre a' Szerviai vezérek is rá állottak, ilyen feltétel alatt, hogy a' Törökök közül harminczan a' Szerviai lógerbe kimenvén, mint kezesek mind addig ott maradjanak; míg a' Belgrádi Kongresszusról a' Szerviai vezérek vissza nem érkeznek. Ezen Kongresszusnak napja még nints meghatározva.

Azt irták Mártz. 30. kán Konstantinápolyból, hogy ott a' pénzkupeczek miatt akkor tájban a' pengő pénz' nagyobb nemei annyira megfogyatkoztanak vólt, hogy a' kiknél afféle találatott, kedve szerént szabott néki betset, és oly áron adta, mint néki tettzett; a' melly nem kevés rendeltenségre szolgáltatott vólt alkalmatosságot, mind az elcséget igen megdrágítván, mind pedig a' kereskedés' eleibe kedvetlen gátat tévén: a' mely rofznak azzal vette eleit az Országglószék, hogy egy kemény parantsolatot adott ki, a' melly által megtiltotta, hogy valaki a' Hollandus aranyot 8, 's a' Velentzeit 8 és $\frac{1}{2}$ piafternél feljebb adja. Ez a' parantsolat az ott lévő idegen Ministerekhez is elküldetett, hogy a' magok nemzetek béli de a' Török birodalomban tartózkodó kereskedőket a' dolog felől haladék nélkül tudósítsák. E' miatt nem kis rövidséget szenvednek sok olyan pénzkupeczek, a' kik sok aranyot vásároltak öfzse, hogy nagy uzsorával eladhassák.

Elegyes Dolgok.

Bonaparte József, Napoleon Fr. Császárnak testvér bátyja Brüsszelben való mulatása alatt az oda való katona őrizetből való köz embereknek fejenként egy livert, azoknak pedig a' kik nála strázsát állottak egyen egyen 2 livert ajándékozott. —

A' Berlini Kir. Udvar a' Pétersburgi Cs. Udvarral egyet értőleg, a' békeességnek a' szárazon leendő fenn tartása végett egy új planumot készített, 's azt egy Kurir által Maylandban küldötte. Ezen két hatalmas Fejedelmi Udvarok a' Frantziák és Anglusok közt szereztetendő békeesség akadályainak elintézésében is szorgalmatosan foglalkozkodnak. A' Máltai szigetnek birása leg több nehézséget okoz; annak birásáról Anglia lemondani nem akar Fr. Ország, pedig egy átalyában nem akarja azt engedni, hogy a' Brittusok bírják. —

* *

Másodszori Hiradás.

A' Keszthelyi Georgikonban megüresült Pristaldusi Stipendiumról.

Keszthelyen Nemes Zala Vármegyében helyezettett mező városában Mélt. Gróf Tólnai Festetics György Ur Eő Nagysága által Georgikon nevezete alatt felállitatott Gazdaságbéli Institutum részéről ezennel köz. hirül adatik, hogy egy Practikánsnak valóságos Pristaldusa való ki neveztetése által, egy ollyatén Stipendium, mely elztendőnként 200 forintokból, egy hivatalbeli ruházatra rendelt 100 forintokból, és szabad szállásból áll, megüresült legyen.

Attól a' ki ezen Stipendium' elnyerésére vá-

gyódik, megkivántatik, hogy az, nem csak a' Törvénybéli Oskolai Cursumt elvégezte, hanem hogy a' szokott Törvénybéli censurát is ki állotta legyen, és az erről ki adni szokott Diplomát, mint valójában felesküdt Prokátor előmutathassa, de egyéb eránt is a' Deák, Magyar, és Német nyelveknek tökéletes beszédje, és írása mellett, ép és egészséges testi alkotmányal bírjon.

A' mi a' Tudományok' nemeit illeti, ő az Uradalmi Fiskális mellett leendő hivatalbeli praxissal a' Georgikonban való gazdaságbélt is, az ahoz tartozandó Tudományokkal öszve kaptsolni fogja, utasítást veszen továbbá az Uradalmi, vagy is Jurisdictionalis Instruction kívül a' Fiscalisoknak és Pristaldusoknak számára kidolgozott rendtartásban, hogy elmebéli tehetségeit, és előmeneteleit próba által meg bizonyítván, mint valóságos Pristaldus valamellyik Uradalmi Fiskális mellé segítségül, állandó fizetéssel ki tétethessen.

Ezen Pristaldusi Stipendiumra való felvételben leg inkább a' Talentumok, jól elvégzett Tudományok, és egyéb előbbeni erköltsős maga jó viselet fognak tekintetbe vétetni, mellyekről mindazáltal szükséges lészzen hiteles bizonyosságú és ajánló-leveleket bémutatni. Azok tehát a' kik ezen Stipendiumban részesülni kívánnak, magokat a' jövő Junius Hónapnak utolsó napjáig, vagy ezen Georgikon Gazdaságbéli Iskolái Elöljárói, vagy az itt Keszthelyen lévő Uradalmak Fő-Kormányzéke előtt írásban, avagy személyeffen jelentsék. Költ Keszthelyen Aprilis hónap' 20-ik napján, 1805 est t.

Ujjabbi Hiradás.

Ez előtt elszendővel ezen Nemes Erdély Or-

számban Radnoton tartatni szokott fokadalomra (Országos vásárra) nézve, ezen Radnoti Uradalom részéről tétetett volt olly tudósítás, mind a' külsőbb Tartományokra, mind nevezetesen Nemes Magyar Országra nézve, hogy az oda való fobb, és minden renden lévő, és a' jó hirt, 's nevet meg érdemlő Erdélyi lovakat szerető és meg szerezni kívánók könnyebségére, az ezen Nemes Erdély Országi leg nevezetesebb Menes és Istalót tartók meg kérettettek légyen magok fajra való Mén, vagy egyéb haszonra forditható el adó jobb és drágább lovaikat ide, Sarlos Boldog Aszszony napján Juliusban tartani szokott Országos Vásár előtt való barom vásárra, úgymint Juniusnak 25-ik 26-ik és 27-ikére elhozni. A' tavalyi esztendőben úgymint 1804-ben első kezdetünkör igen szép számu nevezetes lovak is hozattattak volt, mellyek közül feles számuak illendő árron el is költek, de mi, adott alkalmatosságot, hogy mind a' lovas gazdák, mind pedig a' jó lovakat keresők néhány napokkal későbbre érkeztek a' vásárra a' ki hirdetett időnél, a' midőn már nagy része az áruban botsátott lovaknak el is vitetett, és a' vevők is el o'fzlottak volt, nem tudatik; mellyre nézve szükségesnek tartotta ezen Uradalom Tifztsége az említett Ujj és nevezetes ló vásárnak meg határozott napját ujjokban is kihirdettetni, úgymint a' melly kezdődik László napja előtt két nappal t. i. 25-ik Juniusban és tart tsak inclusive 27-kig; 28-ikban az eddig is szokásban volt szarvas marha vásár kezdődvén. Költ Radnoton Aprilisnek 10-dik napján, 1805-ik esztendőben.

Fél árkus Tóldalékkal.

P. D.

VI. T ó l d a l é k.

Költ Majus 14 - dik napján. 1805.

Néhai

Csokonai Vitéz Mihály
hämvainak tiszteletére irt Deák és Magyar
Versek.

Csokonai primos inter numerande Poetas!
Tempore, quos nostro Pannonis ora tulit.
Pieridum quondam Decus Immortale Sororum,
Cujus Apollineum fluxit ab ore Melos.
Quo Te fata vocant? aut quæ Te Causa coegit?
Tam cito Castalias deseruisse Deas.
Jure Tui poterat, misereri, in flore Juventæ
Trux Lachesis studiis non fatis æqua Tuis.
Illa celebratæ svavis facundia lingvæ,
Jam cessat solito Carmina more loqui.
Credo etiam Pallas, lachrimis Debrecina subortis,
Testata est, fatis condoluisse Tuis.
Moerebant pariter funesta hac forte Camoenæ,
Cum Tibi supremum clauderet hora diem.
Sed frustra arguimus volitantia fulmina mortis,
Nil facit ad stygios ulla querela lares.
Sic docet in nostris Divina Potentia rebus,
Consilio æterno cuncta subesse Dei.

Lex quoque Parcarum est, nullo variabilis ævo
 Terribile Imperii Jus retinere sui.

Dum sol, aut cursum redivivum luna tenebit,
 Omnibus hæc eadem meta terenda venit.

Hæc quoque meta Tibi venit Cutilissime Vates,
 Heu propere Inferias accelerata Tuas.

Fluxa ego credideram dudum mortalia: firma
 Fluxa iterum Vestro funere credo fide.

Sol oriens unquam nihil immutabile vidit,
 Nam subit innumeras vel brevis hora vices.

At Tu pallenti confectum tabe Cadaver!

In patrio placide, jam requiesce solo.

Tempus erit, quum Te, Divina Voce Redemptor
 Eriget, ut supero confociere choro.

Corporis ossa, eadem, quæ nunc custodit arena,
 Servat ad Extremum restituenda Diem.

Tumba tegens cineres: (Musarum turba novena
 Dicite) odoratis est oneranda rosis.

Ipsè ego per tumulum, virentem planto cupressum
 Cortice, quæ titulum NON MORITVRA gerat.

Michaël Koczik

V. D. Minister Rossensis.

* * *

O d a

Méltóságos Lónyay Gábor Urnak

Tiszteletére, azon alkalmatossággal, midőn
ő Felsége, a' tisztelt Urat arany kútsos Ka-
marás Hívének kiszóllítani méltóztatott.

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

La seule vertu — —
Peut faire un heros adoré

Rousseau.

Zeng, már megint zeng a' diadalmi Kar,
Harfány szavával, 's tárogatója, melly
Az Érdemeknek felrepíti
Virtusait, ma Megyénkbe' harsog.
Mert Thémis' ékes Templomiban ragyog
Már LÓNAYknak NAGY NEVE, és örök
Hirének elhervadhatatlan

Zöld koszorút kötöz a' Ditsőség.
Ah, még alig zárt rózsá - bilintseket
Reája Hymen, még alig ízlelé
Bóldog szerelmének jutalmát:
'S — már az egész Megye ő reá néz!

Mint a' rubintos Hajnal' ölébe' háltt
 Kegyes Nap is lágy rózsá-pehelyjein,
 Ambár ki nem nyugodhatott jól;
 Útnak ered, 's örömet lehell ránk . . .
 De . . . ah, mit érzek? melly tsuda - képzetek
 Ragadnak engem? — Látom Aufztria'
 Szent Thronusának zsámolyán, mint
 Hemzseg az Érdem' után' futó Nép!
 Itt ez kevélyen vész fel a' babért;
 Amaz haján ott, fűz olajágakat:
 Áldott Királyunk, mindeniknek
 Százfzeresen fizet érdeméért.
 Nézd a' had által megtöretett Vitéz'
 Rettenthetetlen szive miként repes!
 Mert Virtusának itt aratja,
 Bólts Fejedelme' alatt; jutalmát.
 Amott az olyan férjfiak állának,
 Kiknek virágzó rózsá - korokba' már,
 Hajfűrtjeik' közzé borostyánt
 Fűz vala Thénis örök jelül bé.
 Kétes reménység ülte-be Mindenik'
 Képét; örömmel várja magára az
 Itéletér, és nyughatatlan-
 Kodva Királyjok' előtt tolongnak.
 Tűk a' kitesző LÖNYAY rejtezett,
 Itt Virtusának leple' alá'; — mivel
 Ő már nagyobb önnön magában —
 'S érdemét a' Háza is tsudálja!
 De, im Királyunk' faszeme béhata
 E' hiv Magyarának lelkibe, és örök
 Szent bélyegül egy ritka kóltso t
 Ad vala néki ditső Monarchánk.

Beh b6ldog imm6r e' Megye! m6r arany
Id6kre nyilhat százada, a' mikor

Legjobb Kir6lyunknak kegyelmes

Kedvibe L6NYAY Ur bel6pett,

M6r nyitva l6szen, jól tudom a' szeg6ny'

El6tt' az 6let b6 kamar6ja; m6r

Th6misnek is felnyitva l6szen,

Z6rtt szeme, 's 6gy 6gyel a' perekre.

Ugy l6gyen! — 6s most Lyra, te a' liget'

Z6ld 6jjel6b6l, zengj Neki, (a' mikor

Echo jelesbb hangokra oktatt)

Verseket: 6n k6szor6t k6t6k majd.

Szemerei Szemere P6l.

* *

Csokonai Hal6l6ra.

Mid6n r6d a' Hal6l' nyila

L6v6d6tt, l6ttam megny6la

Kopors6d, 's a' Mennyezett:

S6hajtozva k6szor6z6k

Lill6d' a' Gr6tzi6k 's Muzs6k

6s az 6g — 6rvendezett.

Szemere P6l.

---

* *
L e s s u s

Extemporaneus Piis Spectabilis, ac Peril-
lustris Domini

MARTINI SZUNERITS,

Philos. Doctoris, Gremialis Studiorum Commissionis
ad Exc. Consilium L. R. H. Assessoris, et Referentis;
nec non desideratissimi Sui Directoris Localis

manibus

a Regio Archi-Gymnasio Budensi dicatus,

Die Funeris 18. Aprilis 1805.

Quod desles, illud amasti.

Lucan. Pharsal. L. VIII. v. 85.

Qui vigilans ante Octiduum Budense regebat
Cautis Gymnasium Curis; qui mente sagaci
Intentus Patriæque bono, teneræque iuventæ,
Certa olim Regni facturæ fulcra iuventæ
Non minus ingenuis formandæ moribus, atque
Artis Apollinæ cultu a); qui foedere certo,
Cuius perpetuus lateri comes, et pater hærens,
Nunc tristi fragilem, blanda nunc fronte monendo,
Quid quid vitandum foret, et quid quid faciendum,
Et premere, & laxas scibat dare cautus habenas;
Ecce jacet, cursumque sui perfecerat ævi!
Ecce oculos sopor altus habet! labia illa disertis
Oris hebent, queis Divina olim, humanaque rerum
In medium discendi dabat b), coetusque silentium
Dictaque mirantum doctissimus ipse docebat;
Omnia membra rigent! sed enim tenuissima tanti

Portio, membra, viri — plus est: moderamen, honestas,
 Judicium, doctrina, fides, pietasque, pudorque,
 Simplicitasque animi, gravitasque, ingensque merendi,
 In qua se positum sensit statione c), Benigno
 De Rege, et dulci Patria conatus. — an isthæc
 Discedunt etiam, ritu remeantis avitas
 Astrææ ad sedes? quoquo heu! venerabilis olim
 Floruit, ex omni restat nisi nomen, & illa,
 Quæ nimium gravis est sincero semper amori,
 Mnemosyne. Ter o Mnemosyne tristissima nobis!
 Nomen at o quondam cunctis ter amabile, Nomen
 Flebile nunc SZUNERITS, manifesta que causa doloris!
 Ergo iaces? potuitque tuæ pia stamina vitæ
 Adtrectasse ferox Libitina? — fera o Libitina!
 Funere Palladios poteras foedare penates?
 Inque Caput sævire in publica commoda natum?
 Non fueras dirum satis expletura furorem,
 Si tribulis similes sternantur, victima bustis
 Digna tuis, animæ? nisi qui virtute relaxit
 Omnigena, eminuit doctrina, claruit usque
 Moribus antiquis probus, inculpabilis, insons,
 Utilis in commune, tuis sit præ la triumphis?
 Publica sed saltem tibi respicienda fuissent
 Munia, queis præerat, Rectorne, Paterne? Juventæ
 Ecce tua noxa, plenam singultibus urbem
 Vellentumque comas juvenum, patremque querentum,
 Aeternum abs se divulsum, lachrymis que madentum!
 Ast, heus! o juvenum merito moestissima turba!
 Frustra iam querimur, tepidosque profundimus imbres,
 Quem flemus, rapida consumtus morte, valere
 Nos iubet, ac veluti vanescens fumus in auras
 Parte sui terræ missa, meliore supernas

Tollitur ad sedes, astris, ac luce coruscas
 Perpetua, nostri visusque elabatur usum.
 Discite iam iuvenes, quemcunque has contigit auras
 Natum hausisse, prius, vel ferens (atque id ut est nil!)
 Ad mortem, et tumulum properanter tendere recta.
 Nil hic sunt vires, nec opes, nil formæ, nec ætas,
 Nil orbi metuenda potentia; cuncta ruinam
 Accipiunt, sensim subterlabentibus annis;
 Paucos ante dies vobis qui interfuit, ecce!
 Jam iacet in tenui pondus lachrimabile tumba;
 Qui vos errantes rectoris voce monebat,
 Mortuus est, hausit fors invida pectus honestum,
 Immo quid dixi? nequaquam mortuus ille est.
 Non moritur, quis quis bene vixit. Vivere solus
 Desinit, ignavos qui soles perdit, et annos;
 At Noster SZUNERITS, heu olim noster! apud nos
 Virtutis posuit monumenta perennia, nullum
 In quæ ius parcis. Cuius præclara proinde,
 Donec Buda bonas artes complexa fovebit,
 Gloria, fama, honor, et nomen, laudesque manebunt.

-
- a) In variis S. J. Gymnasiis Scholas Grammaticas, et Humaniores docuit.
  - b) Logicam, Metaphysicam, et Philosophiam Moralem in R. Academiis, Jaurinensi, et Quinque-Eclesiensi praelegit.
  - c) Primo Jaurini 7 annis, deinde postremis 10 annis Budae Directoris, et in Gremiali Studiorum Commissione ad Exc. Cons. L. R. H. Assessoris, ac Referentis munere functus est.